

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

A Kisteleki kistérség helyzetelemzésének összegzése

A Kisteleki kistérség, a Dél-alföldi régióban, Csongrád-megye észak-nyugati részén, Szeged vonzáskörzetében helyezkedik el. A kistérség lakónépessége az elmúlt két évtizedben 6,5%-kal csökkent, jelenleg megközelítőleg 19 ezer ember él a hat településen. Legnépesebb települése az egyetlen város, Kistelek, amelynek lélekszáma 7312 fő. A községek szintén viszonylag népesek: a legnagyobb lélekszámú Balástya (3457 fő), de a legkisebb településen, Pusztaszeren is 1569-en laknak.

Az összlakosság közel egyharmada tanyás területen él. A polarizálódás jegyében e területen néhány gazdaság megerősödése mellett a periferizálódás felerősödése figyelhető meg. A koncentráltan megvalósult fejlesztések ellenére továbbra is jellemző az infrastrukturális elmaradottság, a bűnözés, az elöregedés, az egyéni tanyás gazdálkodás versenyképességének romlása. A helyzetet még súlyosbítja a szociális okú bevándorlás. A megélhetés forrásainak jelentős része még mindig a szürke és a fekete gazdaság.

A kistérség nem külterületi részének legkedvezőtlenebb helyzetű településrésze Bakson található. A Mária-telep közel 440 fős lakosságának helyzete minden területen – lakhatási körülmények, közlekedés, foglalkoztatás, egészségügyi és gyerekszolgáltatások-intézmények elérése stb. – lényegesen elmarad a kistérség más belterületi részein lakó népesség helyzetétől.

A rendelkezésre álló adatok alapján a kistérség népességének iskolai végzettsége jelentősen elmarad mind a Csongrád megyei, mind pedig az ország egészére jellemző iskolázottsági szinttől, a foglalkoztatási és munkanélküliségi ráták viszont a megyei, illetve az országos adatoktól lényegében nem különböznek. Mindezzel együtt a kistérségben továbbra is jellemző a képzett munkaerő elvándorlása.

Kistérségi sajátosság a hat településből négyhez tartozó kiterjedt tanyavilág. Kiemelkedően rossz a helyzet a csatornahálózat kiépítettsége terén: 2007-ben a kistérség lakásállománynak mindössze 5,4 százalékában van közcsatorna, miközben az országos arány 69,8%. Az ivóvízvezeték terén valamivel jobb a helyzet: a teljes lakásállomány 68,3 százalékában van közüzemi vezetékes víz, de ez is jelentősen elmarad az országos aránytól (94,7%). A tanyákon élők egyik legnagyobb gondja az egészséges ivóvízzel való ellátatlanság. A tanyák többségében van ásott, vagy fűrt kút, de ezek vize nem iható. A víz nitrittel, nitráttal, vassal szennyezett.

A hátrányos helyzetű gyerekek aránya meghaladja a 40%-ot, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya 15%. Az érintett gyerekek többsége tanyai körülmények között él. Jelentős probléma az egészségügyi, oktatási, szociális és egyéb szolgáltatások elérése, igénybe vétele.

A helyi és a térségi szolgáltatások kiépítettsége nem teljes, a létező intézmények közötti együttműködés települési szinten is rendezetlen, esetenként konfliktusos. A szakemberek egy része két-három munkakört lát el a heti 40 órás munkahétben, az egy főre eső munkaterhelés egyes településeken nagyon magas. A legnagyobb nehézséget a szolgáltatáshiány, illetve a

PROGRAMIRODA

H-1112 BUDAPEST, Budaörsi út 45.
Telefon: (36 1) 309-2627
www.gyerekesely.hu

szolgáltatások helyi feltételekhez – jelentős tanyavilág – igazodó szervezése és működtetése jelenti.

Mindezek tudatában a kistérségben élő gyermekek szegénységének csökkentése, esélyeik javítása érdekében egy olyan szakmai minőség és –kapacitásfejlesztési, valamint egymásra épülő tevékenységeket tartalmazó komplex programra van szükség, amely végigkíséri és támogatja a gyermekek életét születésüktől egészen a felnőtté válásukig.